

3.12.2018

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4
PL 32
20101 Turku

Asia: Valitus, joka koskee sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmästä tehtyä päätöstä.

Valittaja: Naantalin kaupunki
PL 43
21101 Naantali

Kaupunginlakimies Turo Järvinen
puh. (02) 4345 200
sähköposti turo.jarvinen@naantali.fi

Päätös, jota valitus koskee:

Jätehuoltolautakunnan päätös 25.10.2018 § 56; liete- ja sakokaivojätteen kuljetusjärjestelmästä päättäminen.

Päätös on lähetty postissa Naantalin kaupungille 2.11.2018, jolloin valitusaika päättyy 10.12.2018.

Vaatimukset: Naantalin kaupunki vaatii, että jätehuoltolautakunnan päätös 25.10.2018 § 56 kumotaan lainvastaisena ja että asia palautetaan lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Perusteet:

1

Jätehuoltoviranomainen on esittänyt näkemyksensä, että sen toimialueella syntyy lietteitä noin 185 000 m³ vuodessa, josta kadoksissa on 120 000 m³. Selvityksen mukaiset lietemäärät ovat ristiriitaisia ja epäselviä Turun seudun puhdistamon vuosiraporteissa esitettyihin tietoihin puhdistamon toimialueella syntyvien lietteiden kokonaismäärien sekä vastaanotettujen sako- ja umpikaivolietteiden määriin verrattuna.

Ramboll Oy:n 21.5.2018 päivätyn selvityksen mukaan Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan alueella (pl. Kemiönsaari) sako- ja umpikaivolietteitä kerätään 8 529 eri tyhjennyspisteestä (osoitteesta). Näitä tyhjennyksiä suorittaa 17 alueella toimivaa sako- ja umpikaivolietteiden tyhjennyksiä suorittavaa kuljetusyritystä. Kyselyihin vastanneiden yritysten osalta tyhjennyspisteissä pysähdytään sako- ja/tai umpikaivolietteen keruuta varten ja säiliöitä tyhjennettiin vuonna 2016 yhteensä 10 975 kertaa. Näillä tyhjennyksillä kerättiin yhteensä noin 45 400 m³ sako- ja umpikaivolietteitä.

Valonian ja Turun AMK:n aiemmin laatiman selvityksen sako- ja umpikaivolietetyhjennysten järjestämisestä Turun Seudun Jätehuolto Oy:n osakaskun-

3.12.2018

nissa perutella entisen TSJ:n alueella syntyi vuonna 2012 laskennallisesti arvioiden yhteensä noin 69 600 m³ käsittelyä edellyttävää jätevesilietettä, josta noin 47 300 m³ toimitettiin alueen jätevedenpuhdistamoihin käsiteltäviksi.

Arvioitujen määrien osalta on kuitenkin syytä ottaa huomioon, että omassa asumisessa syntyvän lietteen saa levittää hygieeniseksi käsiteltynä ja lannoitustarkoituksessa peltoon. Jätteen haltija saa omien lietteidensä ohella ottaa edellä mainituin edellytyksin käsiteltäväkseen enintään 10 lähellä sijaitsevan asuinkiinteistön lietteet.

Muun muassa Raision kaupungin terveystalvontajaosto on lausunnossaan 21.8.2018 § 36 todennut, että lietteen todellisesta määrästä on pystytty esittämään vain arvioita. Keskenään ristiriitaisten lietemääräarvioiden pohjalta ei ole mahdollista tehdä luotettavaa päätöstä kuljetusjärjestelmän muuttamisesta.

- 2 Ramboll Oy:n 21.5.2018 päivätyn selvityksen mukaan kuljetusyrityksiltä saatujen vastausten perusteella Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan alueella ei ole yhtään sellaista aluetta (taajama- tai haja-asutusalue), missä jätteenkuljetuspalveluita ei olisi saatavilla. Selvityksen taulukosta 5-1 käy ilmi, että kaikilla alueilla, missä tällä hetkellä on kiinteistön haltijan järjestämä sako- ja umpikaivolietteiden jätteenkuljetus, tarjotaan palveluita vähintäänkin 7 eri kuljetusyrityksen toimesta. Tämän lisäksi osalla alueita toimii yrityksiä, jotka eivät antaneet tietoja tämän selvityksen toteuttamiseen. Tämän perusteella on todettu, että jätelain 35 §:n 2 momentin mukainen kattavuusvaatimus täyttyy.
- 3 Jätelain mukaisen valvontaviranomaisen on huolehdittava siitä, että kaikki kiinteistöt, joille ei ole myönnetty poikkeusta, kuuluvat järjestettyyn jätteen kuljetukseen. Kuljetusjärjestelmällä ei ole tähän merkitystä. Kiinteistötietojen tarkempi tarkistus olisi tullut tehdä jo jätehuoltoviranomaisen toimesta, sillä valvovan viranomaisen tulee tietää molemmissa kuljetusjärjestelmissä kiinteistöittäiseen lietteiden kuljetukseen liittymättömät sako- tai umpikaivokiinteistöt.
- 4 Ramboll Oy:n 21.5.2018 päivätyn selvityksen mukaan tyhjennykset ovat toimineet myös käytännössä hyvin kiinteistönhaltijan järjestämässä kuljetuksessa. Ympäristöön tai terveyteen liittyviä reklamaatioita ei tullut lainkaan vuonna 2016. Ympäristö-, terveys- tai jätehuoltoviranomainen ei ole antanut huomautuksia roskaamisesta.

Jätehuoltomääräyksiä noudatetaan yritysten toiminnassa. Haastatteluissa ei ole tullut ilmi seikkoja, jotka antaisivat olettaa päinvastaista.

Sako- ja umpikaivolietekuljetusten päästöt päästötyypistä riippuen ovat 0,0158 - 0,6759 % tarkastelualueen liikenteen kokonaispäästöistä. Kuljetusjärjestelmän muutoksella ei ole käytännön vaikutusta alueen kokonaisliikennepäästöihin. Kuljetusjärjestelmän valinnalla ei voida myöskään osoittaa olevan vaikutusta liikenneonnettomuuksien määrään jätteenkuljetuksissa.

Nykyisestä kuljetusjärjestelmästä ei katsota aiheutuvan vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle.

3.12.2018

Lautakunnalla on valituksenalaista päätöstä tehdessään ollut käytössään ja tiedossaan Ramboll Oy:n 21.5.2018 päivätty Jätelain 35 ja 37 § mukainen sako- ja umpikaivolietteidien jätteenkuljetusjärjestelmäselvitys Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan alueella. Selvityksen johtopäätöksenä on todettu, että kiinteistön haltijan järjestämä sako- ja umpikaivolietteidien jätehuolto täyttää jätelain 35 ja 37 § mukaiset vaatimukset nykyisillä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueilla Aurassa, Kaarinassa, Liedossa, Marttilassa, Maskussa, Mynämäessä, Naantalissa, Nousiaisissa, Paimiossa, Paraisilla, Pöytyässä, Raisiossa, Ruskossa, Salossa, Sauvossa ja Turussa. Näin ollen tehdyn tarkastelun perusteella ei ole laillista estettä valita jätelain 37 §:n mukaiseksi sako- ja umpikaivolietteidien kuljetusjärjestelmäksi kiinteistön haltijan järjestämää jätteiden kuljetusta.

Hallituksen esityksen 37 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan kunta voi päättää kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen käytönotosta, jos voidaan perustellusti olettaa, että alueella on tarjolla kuljetuspalveluja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Päätöksen edellytykset ovat yhdenmukaiset 35 §:n 2 momentissa säädettyjen kiinteistöittäiselle jätteenkuljetukselle asetettavien yleisten vaatimusten kanssa.

Sopimusperusteisessa jätteenkuljetuksessa kotitalouksilla on mahdollisuus valita kuljetusyritys, joka toimii halutulla tavalla (esim. tyhjennysten aikataulut). Tarvittaessa asiakas on voinut vaihtaa toiseen yritykseen.

Jätelain valmistelussa (HE 199/2010) on katsottu, että sopimusperusteisen jätteenkuljetuksen etuna voidaan pitää keskitettyä järjestelmää parempaa mahdollisuutta asiakaslähtöisten kuljetuspalvelujen tuottamiseen. Sopimusperusteisella jätteenkuljetuksella voidaan myös joissakin tapauksissa luoda asiakkaiden toivomaa joustavuutta kiinteistön jätehuoltojärjestelyihin. Lainvalmistelua koskevissa lausunnoissa sopimusperusteisen kuljetusjärjestelmän katsottiin turvaavan asiakkaan valinnanvapauden sekä mahdollistavan kunnan järjestämää jätteenkuljetusta joustavamman, asiakaslähtöisemmän ja toimivamman palvelun. Vaihtoehdon nähtiin paremmin turvaavan etenkin pienten ja keskisuurten jätteenkuljetusyritysten toimintaedellytyksiä, työllisyyttä ja markkinoiden toimivuutta sekä edistävän investointeja ja innovaatioita.

Naantalin kaupunki
Kaupunginhallitus

Jouni Mutanen
kaupunginjohtaja

Riitta Luotio
hallintojohtaja

Liitteet:

1. jätehuoltolautakunnan päätös 25.10.2018 § 56 muutoksenhakuohjeineen
2. Ramboll Oy:n selvitys 21.5.2018